

**Jaarverslag Leerplicht
Schooljaar 2024/2025
Gemeente Wijk bij Duurstede**

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag Leerplicht over het schooljaar 2024 – 2025 van de gemeente Wijk bij Duurstede. Conform artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 brengen burgemeester en wethouders jaarlijks vóór 1 oktober verslag uit aan de gemeenteraad over het in het voorgaande schooljaar gevoerde leerplichtbeleid. Daarnaast wordt over de omvang en afhandeling van het schoolverzuim gerapporteerd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

In dit verslag vindt u naast de cijfers ook een overzicht van de activiteiten die in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd. Verder wordt ingegaan op actuele ontwikkelingen binnen het werkveld.

Het verslag heeft betrekking op de leerplichtigen in het (speciaal) basisonderwijs en (speciaal) voortgezet onderwijs. De gegevens van het MBO worden meegenomen in het regionale jaarverslag Doorstroompunt.

Speerpunten

Dit waren de speerpunten:

Blijven oppakken van verzuimmeldingen binnen de wettelijke termijn

Ook dit schooljaar hebben de leerplichtambtenaren alle verzuimmeldingen binnen de wettelijke termijn opgepakt. Voor enkele jongeren was aan het einde van het schooljaar nog geen passende plek gevonden voor het volgende schooljaar.

Samenwerken met Binding en samenwerkingsverbanden

De samenwerking met Stichting Binding was opnieuw intensief. In veel casussen werd een jeugdhulpverlener betrokken, wat de begeleiding van jongeren versterkte. Daarnaast is er dit jaar extra ingezet op het verbeteren van de samenwerking met het samenwerkingsverband primair en voortgezet onderwijs, om gezamenlijk sneller en effectiever tot passende oplossingen te komen.

Het leerplichtadministratiesysteem 'JVS3' verder uitbouwen

De regionale werkgroep werkte ook dit verslagjaar aan de doorontwikkeling van het systeem. De doorgevoerde verbeteringen droegen bij aan een gebruiksvriendelijkere en effectievere applicatie.

Maken van afspraken over ziekteverzuim

Jongeren met veelvuldig ziekteverzuim lopen een verhoogd risico op (blijvende) schooluitval. De leerplichtambtenaren spraken met scholen over het tijdig signaleren van zorgelijk ziekteverzuim en de rol van de GGD bij vroegtijdige verwijzing. Scholen hanteren daarnaast duidelijke interne afspraken, waarbij mentoren snel actie ondernemen zodra verzuim zorgelijk wordt.

Voorkomen van (langdurig) thuiszitten door het bieden van een passende plek

Het streven bleef om iedere thuiszitter binnen drie maanden een passend onderwijs- en/of zorgplek te bieden. 'Maatwerk' was opnieuw het sleutelwoord om jongeren de juiste begeleiding te geven. Daarbij werd waar nodig gebruikgemaakt van het gecombineerde doorbraakteam jeugd en onderwijs, wat zorgde voor een geïntegreerde aanpak.

Houden van een preventief spreekuur

Het preventief spreekuur op het Revius Lyceum in Wijk bij Duurstede bleek ook dit schooljaar een groot succes. Leerlingen en scholen weten de leerplichtambtenaar goed te vinden voor advies en ondersteuning, waardoor vroegtijdig signaleren en ingrijpen steeds beter mogelijk wordt.

Passend Onderwijs

Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school, die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit heet 'Passend Onderwijs'. Passend Onderwijs zorgt ervoor, dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals kinderen met leer- of gedragsproblemen.

Met passend onderwijs wil de overheid bereiken dat:

- alle kinderen een passende plek in het onderwijs krijgen;
- een kind naar een reguliere school gaat als dat kan;
- een kind naar het speciaal onderwijs gaat als intensieve begeleiding nodig is;
- scholen de mogelijkheden hebben voor ondersteuning op maat;
- de mogelijkheden en de onderwijsbehoefte van het kind bepalend zijn, niet de beperkingen;
- kinderen niet meer langdurig thuis komen te zitten.

In Wijk bij Duurstede bieden alle scholen naast de basisondersteuning ook extra begeleiding aan leerlingen die dat nodig hebben. Een persoonlijk ontwikkelingsperspectief draagt bij aan de kwaliteit van de begeleiding.

Thuiszitters

Thuiszitters zijn kinderen en jongeren die (tijdelijk) geen onderwijs volgen, omdat hun problematiek het onmogelijk maakt om volledig deel te nemen aan een reguliere of speciale onderwijssetting. Daarmee komt het recht op onderwijs en ontwikkeling in het geding. De landelijke brancheorganisatie Ingrado zet zich in om dit recht ook voor deze groep leerlingen te waarborgen.

Bij het merendeel van de thuiszitters is sprake van een combinatie van factoren. Vaak gaat het om:

- psychiatrische problemen, zoals angsten, fobieën of psychiatrische stoornissen;
- gedragsproblemen, waaronder oppositioneel gedrag;
- wachttijden bij opvang of instellingen, waardoor directe ondersteuning ontbreekt;
- bureaucratische regels en procedures die onvoldoende aansluiten bij de situatie van de jongere;
- problematiek in de thuissituatie, zoals een gebrek aan structuur, instabiliteit of ouderlijke problematiek.

Daarnaast blijkt de overgang van primair naar voortgezet onderwijs een kwetsbaar moment. Het loslaten van de vaste groepsleerkracht en de overstap naar meerdere vakdocenten, in een grotere en minder overzichtelijke schoolomgeving, kan voor sommige leerlingen een te grote stap zijn.

Wanneer reguliere trajecten vastlopen, kan gebruik worden gemaakt van de zogenaamde doorbraaktafel. Hier komen onderwijs- en zorgprofessionals samen om vanuit verschillende invalshoeken naar een casus te kijken. Deze geïntegreerde aanpak biedt vaak nieuwe mogelijkheden en perspectief voor thuiszitters, met als doel een passend onderwijs- en zorgaanbod te realiseren.

Thuiszitters in Wijk bij Duurstede

De Boeg

In samenwerking met de Wijkse zorgaanbieder WijkinContact draait in Wijk bij Duurstede inmiddels enkele jaren het lokale thuiszittersproject De Boeg. Het uitgangspunt is steeds: *Wat heeft de jongere nodig?* Vanuit die vraag wordt voor iedere leerling een maatwerkprogramma opgesteld, in nauwe afstemming met de thuissituatie, zorgverleners en de leerplichtambtenaar.

De kracht van De Boeg schuilt in de combinatie van nabijheid en maatwerk. De kleinschaligheid, het flexibele karakter en de persoonlijke aanpak maken dat jongeren zich gezien en gesteund voelen. Er wordt buiten de gebruikelijke kaders gedacht en gewerkt, waardoor vaak sneller passende oplossingen gevonden worden.

Voor een kleine groep jongeren geldt dat zorg en behandeling voorliggend zijn op onderwijs. In die gevallen ligt de eerste focus op activering en participatie in de maatschappij, met het uiteindelijke doel om alsnog een plek in het onderwijs te vinden.

Random thuiszitters worden bovendien brede overleggen georganiseerd met alle betrokken ketenpartners. In deze samenwerking staat steeds centraal om samen een duurzame route terug naar school te realiseren.

Regionale samenwerking

Sinds 2002 werken de leerplichtambtenaren in de regio Utrecht Zuidoost samen binnen het Pluzo (Platform Leerplicht Utrecht Zuidoost). Het platform komt structureel bijeen om zowel inhoudelijk als beleidsmatig af te stemmen. Enerzijds gaat het om de uitvoering en het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, anderzijds om het ontwikkelen van een meer uniforme aanpak binnen de regio.

De bijeenkomsten worden regelmatig bijgewoond door diverse ketenpartners, zoals een jeugdarts van de GGD. Tijdens de overleggen is er aandacht voor casuïstiek en actuele trends, maar ook voor de ambtsinstructie en de verdere samenwerking met partners in het onderwijs- en zorgveld.

Van schoolverzuim naar schoolaanwezigheid

Landelijk is een duidelijke verschuiving zichtbaar: de aandacht verschuift van het registreren van schoolverzuim naar het actief stimuleren van schoolaanwezigheid. Dit vraagt om een andere manier van werken, waarin preventie, samenwerking en maatwerk centraal staan.

Ook in Wijk bij Duurstede sluit de leerplicht hierop aan. Steeds meer wordt ingezet op vroegtijdige signalering en het ondersteunen van leerlingen, ouders en scholen bij het vinden van passende oplossingen. Daarbij is nauwe samenwerking met onderwijs, jeugdhulp en andere partners in de gemeente essentieel. Samen wordt gewerkt aan het bevorderen van aanwezigheid, zodat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen en langdurig verzuim wordt voorkomen.

Meet-Ups van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs

Om de samenwerking tussen onderwijs, zorg en gemeente verder te versterken, organiseert het samenwerkingsverband primair onderwijs sinds schooljaar 2024-2025 regelmatig zogenoemde Meet-Ups. Tijdens deze bijeenkomsten komen professionals uit verschillende werkvelden samen, zoals intern begeleiders, leerplichtambtenaren, jeugdgezondheidszorg (GGD), het Centrum voor Elkaar en de voorschoolse opvang.

De bijeenkomsten hebben een tweeledig doel: elkaar ontmoeten en kennis delen, én samen werken aan het verbeteren van de samenwerking rond kinderen en jongeren. Iedere Meet-Up staat in het teken van een specifiek thema, bijvoorbeeld inclusief onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen, jonge-kindbeleid of de lokale verbinding tussen onderwijs en zorg. Naast inhoudelijke verdieping is er ruimte voor informele uitwisseling en het leggen van nieuwe contacten.

De kracht van deze bijeenkomsten ligt in het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor lokale vraagstukken. Door verschillende disciplines bij elkaar te brengen, ontstaat meer begrip voor elkaars perspectief en wordt gewerkt aan een breed gedragen aanpak voor passend onderwijs en jeugdbeleid. Ook in schooljaar 2025-2026 wordt dit initiatief voortgezet, waarbij de gemeente Wijk bij Duurstede actief betrokken blijft.

Passend onderwijs – Kamerbrief april 2025

Op 24 april 2025 stuurde staatssecretaris Paul een kamerbrief met de titel “De volgende stap in de verbetering van Passend Onderwijs” naar de Tweede Kamer. In deze brief worden diverse onderwerpen belicht die ook voor leerplicht en de regionale samenwerking van groot belang zijn.

- Het aantal jongeren met langdurig verzuim is opnieuw toegenomen, al is de stijging minder sterk dan in voorgaande jaren. Tegelijkertijd zijn meer leerlingen met succes teruggeleid naar school.
- Er loopt momenteel onderzoek naar thuiszitters. Daarbij wordt gekeken naar een bredere definitie, waarin mogelijk ook jongeren worden meegenomen die wel geoorloofd thuiszitten.
- De rol en taken van de leerplichtambtenaar staan ter herziening. De staatssecretaris start een traject om deze functie beter te laten aansluiten op de ondersteuning van leerlingen, ouders en scholen.
- Samenwerkingsverbanden bewegen steeds meer richting één gezamenlijk model voor primair en voortgezet onderwijs, met verplichte samenwerking binnen de jeugdzorgregio's. In het voorjaar van 2026 wordt hiervoor een voorstel verwacht.

Cijfers

0 tot 23 jaar	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Nog niet leerplichtig	1218	1199	1204	1136	1155	1132	1100
Leerplichtig*	3195	3144	3086	2876	2885	2863	2857
Kwalificatieplichtig**	311	275	269	516	514	523	491
Boven leerplichtig	440	436	441	405	437	414	431
Totaal	5164	5054	5000	4933	4991	4932	4879

* Volledig leerplichtig is een leerling vanaf de maand die volgt op de maand waarin het kind 5 jaar is geworden. Leerplichtig is de leerling tot en met het schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden.

** Daarna volgt de kwalificatieplicht tot de jongere 18 jaar wordt of een startkwalificatie behaalt (havo-, vwo-diploma of een mbo-diploma niveau 2).

Soorten onderwijs	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	2319	2203	2219	2009	2034	2023	2025
Speciaal onderwijs	35	34	36	36	41	54	64
Voortgezet onderwijs	1303	1088	1077	1329	1396	1813	1836
Voortgezet Speciaal Onderwijs	61	52	52	54	58	86	79
Middelbaar beroepsonderwijs	561	474	469	693	607	601	1130
Totaal	4279	3851	3853	4121	4136	4577	5134

Reden meldingen	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Zorg/preventie	209	261	307	209	243	140	67
Relatief verzuim	218	181	168	128	139	190	205
Absoluut verzuim	15	62	22	56	45	35	184*
Vrijstelling van inschrijving	10	11	6	8	9	19	14
Informatie en advies	48	74	50	42	69	82	55
Dreigende verwijdering	1	2	0	0	0	0	0
Totaal	501	591	553	443	505	466	525

*Wegens een administratieve wijziging zijn de absoluut verzuimmeldingen hoger dan voorgaande jaren. Dit zijn veelal leerlingen waarbij de inschrijving nog niet is doorgegeven, maar wel al op school zitten. Dit jaar waren dat er 153 van deze 184 meldingen. Er bleven dus nog 31 meldingen over, wat vergelijkbaar is met voorgaande jaren.

Uitstroom Relatief Verzuim	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Mondelinge waarschuwing – gesprek gevoerd	17	6	11	17	23	37	15
Kennisgevingsbrief (waarschuwing)	40	25	27	24	79	33	27
Hulpverlening – voltijdig zorgtraject	25	7	19	14	9	11	6
Niet verwijtbaar	3	4	0	2	3	12	6
Geen actie gewenst	42	65	56	3	17	18	24
Terug naar school van herkomst	25	3	2	31	25	31	11
Onterechte melding	3	3	5	6	7	4	4
Naar andere school	17	14	4	12	13	5	10
Gelegitimeerd project - overbruggingsprogramma	4	2	0	2	6	5	6
Ter kennisgeving aangenomen	19	4	21	9	12	23	73
Afgedaan (zie handhaving)	11	2	3	9	13	10	6
Geen reactie school, melding afgesloten	4	3	0	0	1	1	9
Buiten de regio verhuisd	4	3	3	0	2	0	1
Reeds afgedaan in eerder werkproces	3	2	0	3	2	0	1

Uitstroom Luxe Verzuim	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Onterechte melding	1	26	3	6	4	0	2
Afgedaan (zie afdoening)	16	11	3	6	9	7	4
Waarschuwing				2	2	0	2
Totaal	17	37	6	14	15	7	8

Uitstroom Absoluut Verzuim	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
(Terug) naar school	5	11	3	7	18	10	10
Onterechte melding	0	35	18	34	18	16	153
Vrijstelling	4	1	0	2	5	3	1
Buiten de regio verhuisd	0	9	0	12	4	5	12
Hoogst haalbare bereikt	3	1	0	0	3	0	4
Nog in behandeling	0	3	1	1	0	0	0
Overig	0	2	0	0	0	0	4
Totaal	12	62	22	56	48	34	184

Vrijstellingen	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Toekenning 5 onder a	3	2	2	3	13	13	13
Toekenning 5 onder b	2	3	3	3	2	2	2
Toekenning 5 onder c	1	2	1	1	2	5	2
Toekenning 15	1	1	0	0	2	3	1
Ingetrokken	0	2	0	0	0	1	3
Toegekend via DUO	0	1	0	0	0	0	0
Totaal	7	11	6	7	19	24	21

Handhaving	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Proces-verbaal	9	2	2	6	9	6	5
Verwijzing Halt	2	0	1	3	2	3	1
Totaal	11	2	3	9	11	9	6

Thuiszitters per onderwijssoort	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	2	2	0	0	0	1	1
Speciaal onderwijs	0	0	0	0	0	0	0
Voortgezet onderwijs	1	3	5	3	0	2	4
Voortgezet speciaal onderwijs	0	3	1	0	0	0	0
Totaal	3	8	6	3	0	3	5

Volgens de afspraken met het Samenwerkingsverband wordt een thuiszitter pas geregistreerd als er binnen 3 maanden geen passende onderwijsplek is gevonden en/of zorg is ingezet.

Soort contactmoment	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Extern overleg - MDO	348	235	177	145	147	162	130
Gesprek	160	62	89	58	71	82	93
Huisbezoek	22	16	0	8	26	6	4
ZAT	64	83	249	183	259	281	39
Totaal	594	396	515	394	503	531	266

Het totaal aantal geregistreerde contactmomenten bedraagt: 2936. Vorig jaar waren er 2951 contactmomenten.

Dit is inclusief mailcontacten en telefoongesprekken.

Conclusies

Stijging aantal casussen

Het aantal geregistreerde casussen is dit jaar toegenomen naar 525 (vorig jaar 466).

Complexere problematiek

De aard van de casussen wordt complexer. Steeds vaker is er sprake van meerdere problemen tegelijk (onderwijs, zorg en gezinssituatie), waardoor de begeleiding intensiever en langduriger is.

Toename absoluut verzuim (administratief effect)

Het aantal meldingen van absoluut verzuim is fors hoger dan voorgaande jaren (184). Dit komt grotendeels door een administratieve wijziging (153 leerlingen stonden wel op school, maar de inschrijving was nog niet verwerkt). Het werkelijke aantal vergelijkbare meldingen ligt met 31 op hetzelfde niveau als voorgaande jaren.

Ziekteverzuim blijft aandachtspunt

Ziekteverzuim vormt een risico op langdurige uitval. Scholen en leerplichtambtenaren blijven hier alert op, met goede afspraken over signalering en snelle doorverwijzing.

Thuiszitters toegenomen

Er zijn dit jaar 5 thuiszitters geregistreerd (vorig jaar 3). Hoewel dit aantal beperkt is, vraagt het blijvend om maatwerkoplossingen en samenwerking met partners, onder andere via De Boeg en de doorbraaktafel.

Samenwerking als sleutel

Het aantal multidisciplinaire overleggen en ketenoverleggen is toegenomen. De samenwerking met onder meer Stichting Binding, de GGD en onderwijsinstellingen levert zichtbaar resultaat. Wel vormen oplopende wachtlijsten bij zorgaanbieders soms een knelpunt.

Contactmomenten stabiel

Het totaal aantal geregistreerde contactmomenten ligt met 2936 vrijwel gelijk aan vorig jaar (2951). Dit duidt op een constante werkdruk en intensieve samenwerking met leerlingen, ouders en scholen.